

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati, za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold., za četrt leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrt leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kraje. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četiristopne peti-vrste 6 kr. če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska. Vsakokrat se plača štampilj za 30 kr.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovški cesti v Tavčarjevi hiši „Hotel Evropa“. Opravništvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Tavčarjevi hiši.

 Zarad večerajšnjega pustnega dneva mogli smo za danes samo pol lista izdati. Dopisi, katere smo prejeli, pridejo v naslednjih dneh na vrsto. Uredn.

Prošnja do cesarja.

— Iz **Koroškega** 22. febr.: Razen že v „Slov. Narodu“ omenjenih občin so pristopile k peticiji do cesarja še sledeče občine: **Bilčoves** z 21, **Bajtiše** s 17 podpisi, **Golševo** in **Podkernos** v celovškem okraji; dalje v beloškem okraji: **Rožek** z 19, **sv. Jakob** v Rožni dolini s 36, **Pečnica** s 66 podp., **Loče**, **Lipa** in **Zabnice**; v velikovškem okraji: **sv. Kocijan**, **Javorje** in **Telenberg**. Zraven teh so nam poslali podpise iz občin: **Gornje Jezero**, spodnja **Ziljska** dolina 45 podp., **Ziljska Bistrica** 30 podpisov. Došlo nam je tedaj dosehmal iz **Koroškega** 938 podpisov iz 35 občin. To nam je vesel dokaz, da tudi po starodavnem Gorotanu se vedno bolj vzbuja narodna zavest. Slava koroškemu rodoljubom!

— Iz **Vidma** na Štajer. 22. febr.: Prošnjo do cesarja so podpisali domorodni občinski zastopniki, duhovščina in posestniki naše občine.

— Iz **Trsta** 23. februarja: Slovenci v Trstu se skladamo popolnoma s peticijo do cesarja proti direktnim volitvam. Sledi **235** lastnoročnih podpisov.

— Iz **ormuškega** mesta na Štaj. 23. februarja: Kar nas je tukaj domorodcev, smo vsi podpisali prošnjo do cesarja.

— Iz **Šalovec** v ormuškem okraji 23. februarja: Iz občine šalovske se nam naznanja, da so vsi kmeti in posestniki, g. župan in občinski zastop na čelu radi podpisali prošnjo do cesarja ter jo z 39 podpisi odposlali.

— Iz **Banjšic** na Goriškem 20. febr. 1873: V naši župniji so prošnjo do cesarja vsi podpisali, ki se podpisati znajo.

— Iz občine **Janževrh-Arlica** na Štajerskem, 21. febr.: Prošnjo do cesarja je podpisal ves občinski zastop in mnogo posestnikov. Še dosti več bi se jih bilo podpisalo, da ne bi visoki sneg zamedel vse ceste in steze tako, da ne moremo drug do drugega.

Politični razgled.

Notranje dežele.

Ustavni odbor nasvetuje v volilnem redu nekoliko sprememb. Izvoljen sme samo ta biti, kdor je najmanj tri leta avstrijski državljani. §. 26 pa se bode glasil: Cesarski uradnik, kateri je poklican, da odločuje o reklamacijah, mora do 24 ur pred volitvo popravke, kateri bi bili potrebni v

volilnih listinah, uradno opravljati. Pri volitvah volilnih mož bode v komisiji, kakor dozdaj, občinsko predstojništvo. Še neka sprememba se je sprejela, da namreč po začetku za volitve odločene ure volilni komisar govorov do volilcev ne sme privoliti.

Državni zbor se bode sklenil koncem meseca marca, ako bode do tistega časa državni proračun tudi v gospodski zbornici rešen.

Na **Moravskem** se prošnje do cesarja proti direktnim volitvam pridno podpisujejo; da si vladni organi vso svojo oblast in silo obračajo proti podpisovalcem. Namestnija je razpustila že več mestnih in občinskih zastopov, kateri so sklenili prositi cesarja, da naj sedanje ministerstvo odpravi.

Tudi po **Gališkem** je mnogo občinskih in okrajnih zastopov protestovalo zoper direktne volitve. Ako bi tedaj poljska delegacija se ne upirala volilni reformi, bi naravnost proti mnenju svojih volilcev ravnala.

Dalmatinski poslanec odgovarja „Obzor“ na njihovo objavljenje, zakaj da jim ne kaže zapustiti državnih zbor. „Obzor“ terja, da dalmatinski poslanci ne samo ne smejo glasovati za volilno reformo, nego da imajo proti njej protest vložiti ter stopiti iz državnega zbora. Volilna reforma ima isti cilj ustavnim potem, katerega je imel Bahov absolutizem. Dopustite, da se Avstrija centralizira, in to pomeni, da Nemci gospodujejo; onda ste Nemce ojačili, da posegno i preko Litave. Bečki centralisti so pustili Ogersko, ker njihova lakomnost ne more vse na enkrat prebaviti; ali mislite li, da so se oni odrekli svojim centralističnim namenom proti Ogerskej tudi za oni slučaj, ako se jim gospodstvo v Avstriji tako utvrdi, da ne trebajo više magjarske pomoči, nego da smejo in imajo agresivno politiko nastopiti tudi proti Ogerskej? Ako dalmatinski poslanci pripomogajo nemškemu centralistom, potem kažejo, da jim je združenje Dalmacije s Hrvatsko in Slavonijo samo na jeziku, a da v srcu želé, naj ostane Dalmacija odcepljena od svojega narodnega in državnega tela, v katerem položaji jih končno čaka sušica. — Naj si te besede zapomni čestilakomni pop Danilo!

Vnanje države.

O **bulgarskem** vprašanji se iz Carigrada poroča, da so Bulgari čedalje bolj razdraženi. Turška vlada hoče namreč svoj ferman, s katerim je samostalnost bulgarske narodne cerkve priznala, nazaj vzeti. Bulgarski eksarh se ustavlja s tem, da se na glas naroda sklicuje.

V **francoski** narodni skupščini je 21. februarja bral vojvoda Broglié poročilo odseka trideseterih, ki je za Thiersa jako ugodno. Govornik je rekel med drugim, da Dufaurejev predlog popolnem varuje čast in pravo narodne skupščine. Postava ima namen, napraviti porazumljenje. Bilo je težko, a videlo se bo kmalu, da je dobro. Razprava o poročilu bode v četrtek. Desnica in desno središče sta se razdvojila popolnem. Monarhisti dolže nekatere ude odseka, da so izdali njihovo stranko, ter se pogodili s Thiersom. Vseji finančnega odseka je bil sprejet Tolainov predlog, da se dovoli sto tisoč frankov za delavce, ki bodo obiskali dunajsko svetovno izložbo.

Francoska vlada je izplačala za četrto milijardo že 750 milijonov frankov. Meseca maja bode izplačana popolnem in vlada bo imela takrat za peto milijardo že 600 milijonov pripravljenih. Thiers si na vso moč prizadeva, da se izplača vsa vojna odškodnina do oktobra, da Prusi prej zapuste francosko zemljo. Potem si bodo Francozi zopet oddahnili, ker sedaj jih še vedno tlačí zavest, da imajo sovražnika v deželi.

V preiskavi zoper Bazaine-a je bilo zaslišanih 1140, od katerih bode polovica zaslišana tudi pred vojno sodnijo, katera pa še nij sestavljena. Poročilo, katero je general Riviere napravil, obsega 400 strani. Pravda bode končana meseca junija.

Na **Španjskem** upor karlistov ponjenuje, severna železnica je zopet odprta. V narodni skupščini je predlagal 21. febr. minister pravosodja načrt postave, po kateri se smrtna kazen na vsem Španjskem popolnem odpravi. Po tem je skupščina nadaljevala posvetovanje o popolni odpravi sužnosti v vseh španjskih kolonijah. Politično stanje je sploh ugodno. Znani francoski republikanec Edgar Quinet je pisal Castelarju pismo, v katerem pravi med drugim: Odslej nij nobenih Pirenej več med nami.

Angleški minister vnanjih zadev Carl Granville je predložil parlamentu dogovore z rusko vlado. Za neutralno mejo v srednji Aziji je baje odločen gorenji tok reke Oxus, sicer je pa zelo negotova. Ne ve se še, kako bodo Angleži v miru držali divje Afgane, ki so vrh tega še razdeljeni med več vladarjev. Rusi bodo spomladi začeli vojsko proti Kivi od treh stranij. Iz Samarkanda bode operiral general Kaufmann z glavno vojsko, iz Orenburga pa general Križanovski s svojimi četami. Na kavkaški strani bode veleval najbržeje general Markosov, ki pa ne bode operiral iz Krasnovodska, ker so ondotni kraji prepusti, nego iz doli Atrek, kjer so Rusi 14 ur nad izlivom reke v kaspiško morje že sezidali močno trdnjavo.

Domače stvari.

— („Preširnov album“) Odbor pisateljskega društva v Ljubljani je prejel dozdaj 8 večjih spisov za Preširnov album. Imamo čast, opominjati č. gospode, kateri hočejo za to knjigo raznih spisov poslati, posebno pa še one, ki so spise obljubili, opomniti, da početkom prihodnjega meseca obrok poteka, do katerega se imajo spisi poslati. Naj se gospoda blagovolé podvzitati.

— (Pisateljsko društvo.) Kot udje so pisateljskemu društvu dalje pristopili: G. Jakob Zupančič, kaplan pri Novi cerkvi; gdčna. Franja Malenšek-ova na Brodu; g. Franjo Ravnika, deželni blagajnik v Ljubljani; g. prof. Bartol Brezovar na Ruskem; Milan Ivanovič Meneinger v Kranji; g. Ivan Jezeršek v Gornji vasi; g. M. Truden, trgovec; g. Ivan Šust, škofov kancelar; g. Ivan Legat, konsist. tajnik; g. Jakob Kocijan, duhoven; g. Ivan Varl, duhoven, vsi v Trstu.

— (Ljubljanski škof.) V vseh cerkvah na Kranjskem so se začele molitve, da bi bog razsvetlil one, kateri imajo izbirati novega škofa za ljubljansko škofijo. Kot naslednika g. Vidmarja se nam imenujeta dva moža, ki imata največ upanja, da eden nju postane ljubljanski škof. Oba že nosita infulo.

— (Naša rojakinja) J. Jelovšek pl. Fihtenau, ki je pred nekimi leti v tukajšnji čitalnici koncertirala in že takas kazala dobre talente, se je od tistega časa v Italij tako muzikalčno izobrazila — da je bila tako srečna, 17 t. m. za gledališni konvent Garden v Londonu kot „primadonna assoluta“ angažirana biti. Popred pa, ko se bode odpeljala, hoče še svoje rojstno mesto obiskati — in mi smemo gotovo upati, da jo bomo sredi marca 1873 še slišali.

— (Iz Ziljske Bistrice,) na Koroškem 20 febr.: Naša založnica prav vrlo napreduje. Od 1. septembra do konca mesca januarja smo preveli nad 13.000 gld.; dosti v petih mesecih.

— (Iz Arlice) pri Ribnici na Štajerskem se nam piše 21. febr.: Kako c. k. uradniki spoštujejo ravnopravnost slovenskega jezika, sem nedavno skusi. Na kolodvoru koroške železnice: Ribnica (Reifnitz) hočem oddati telegram v slovenskem jeziku. C. k. telegrafist ga neče sprejeti, se na to sklicuje, da nij razločno pisan. Moral sem ga tedaj v nemški jezik prestaviti, pa tudi zdaj se g. uradniku nij ljubilo, da bi se vzdignil iz krčme, kjer je tarokiral in t. legram se je mesto zvečer še le drugi dan odposlal. Ležal je tedaj 15 ur na kolodvoru v Ribnici.

— (Za sodelavca „Laibacher Schulzeitung“) priporočamo učitelja K. iz Dolenjskega, kateri je kakor uredniki onega lista, prej bil narodnjak in slovensko tudi prav pravilno pisati zna, a se je zdaj vladi na ljubo ponemčil in svojemu prijatelju sledeče pismo poslal: „Mein vielgeliebter! Ich lade dir schönste ein, auf meine Diskurierung nach S., welche Morgen um 9 Uhr stattfinden wird d. h. mein Copulation der L. kommt auch sei mir herzlich gegrüsst. Wir sehen Morgen auf die Hochzeit. Adia. K.“

— (Poroka.) Našim bralcem na Notranjskem naj povemo novost, da je bila 24. t. m. v Gorici poroka gospodične Jelice Ogrinčeve, hčere glasovitega c. kr. okrajnega glavarja Ogrinca — z narodnjakom g. Miroslavom Korenom.

— (O predsedniku kranjske notarske komore) se nam piše sledeče: Uradna tajnost je lepa reč, posebno pa tam, kder se vseskozi pravilno izvršuje. Da pa te lepote uradne tajnosti ne uživamo v izobilji, za to skrbe ljudje, katerim je narava dala poseben dar, da morajo povsodi in o vsem brbljati, dasi jih nihče vprašal nij. Tak možak je tudi c. k. notar gosp. dr. Rebič v Ljubljani, katerega je hvaležna zgodovina itak že zlatimi črkami zabilježila v svoj arhiv, ker ume tako nedosegljivo svoj „fej“ skoz okno spuščati na mimogredoče Sokole. Omenjeni gospod notar Rebič je prvosodnik notarske zbornice za Kranjsko in v tej lastnosti menda zabaja v krčmo „pri zlati zaponi“, da si zasedene jetra poplakne z ječmenovcem dunajskim in da dokazuje svoj veleum strmečim sopivcem. Poudarjali smo be-

se „v tej lastnosti“, in da se nihče ne spodtika, hočemo tudi to stvar pojasniti. Bilo je menda pretekli petek in pri neki mizi omenjene krčme so sedeli gospod notar Rebič recte Rebitch, njegov famulus alias koncipijent, stari Bernbacher, dr. Kovač in še 3 druge osebe. Kar migne prvosodnik notarske zbornice kranjske svojemu koncipijentu, in poslužen kakor Fridolin skoči ta „urnih krač“ do viseče suknje svojega gospoda in iz nje potegne neko pismo, katero gospod Rebič vzame v svoje predsedniške roke ter jame tu v krčmi glasno čitati pritožbo dolenjskega notarja K., ki se pritožuje, da je dosluženi c. kr. sodnik Omahen v Žužemberku „seine Kanzlei zu eröffnen angefangen“ in da je „unter Trommelschlag“ naznanil, da je sedaj on (Omahen) c. kr. notar v Žužemberku, da naj stranke tedaj hodijo k njemu, kar bi utegnili notarju K. na leto 500—600 gl. škode prizadeti. Notar K. se pritožuje, da je bil 10 let državni uradnik, gospod Rebič pri tej priliki pristavi: „Ich war 13 Jahr!“ notar K. javka, da končne plače, to je 200 gold. nij dobil, gospod Rebitch pa pravi: Ich hab' auch nix kriegt“ in tako se glosira vsa pritožba, glasno čitana, od konca do kraja. Pri odstavku, ko notar K. zabavlja, ka bi gospod Omahen, ker je lahko notar in za to dovolj čvrst, tudi lahko še državno službo opravljal in tako pokojnino si služil, se celo dr. Kovač zdrami in iz svojega kožuha, kakor nevoljen jež zamrmra: „Na, da hat er ganz recht.“ — In tako je bila prečitana vsa pritožba, katera je bila c. kr. deželni sodnji doposlana, od katere je pa, bog — vedi po kakem čudeži romala na ljubljanski magistrat, od koder so jo vročili gospodu Rebitch-u. Po nekoliko več ali manj zanimivih besedah je gospod Rebitch še pristavil — se ve da nemški: „Ko ki se ne bal, da bi se mi očitalo oskrunjenje uradne tajnosti, bi jaz pritožbo notarja K. po časnikih objavil!“ — Da gospoda Rebitch-a ne bode preveč njegova notarska in predsedniška vest (?) pekla, smo torej v glavnih potezah omenjeno pritožbo v predstojenih vrstah objavili, da se bode vedelo, komu so c. kr. notarji na Kranjskem zaupali predsedstvo društva, pravice in čast svojega stanu zastopajočega, namreč možu, ki uradne tajnosti po javnih lokalih nosi in se iz pritožeb in uradnih vlog svojih kolegov po krčmah norca dela!

Razne vesti.

* (Slovanski komitet v Moskvi) je imel te dni svoj letni shod. Profesor Nil Popov, tajnik, je poročal o delavnosti društva v zadnjih petih letih, katero je najbolj v tem obstojalo, da so se pravoslavne šole in cerkve med južnimi Slovani podpirale in se ruske knjige med druge Slovane širile. Tajnik dalje konstatuje, da se zavest slovanske vzajemnosti budi tako v Rusiji kakor tudi pri južnih in zapadnih Slovanih in pozivlje Ruse k daljšemu odločnejemu delovanju v tem smislu.

* (Na moskovskem vseučilišču) se letos uči devet Jugoslovancev in dva Čeha.

* (Rusko gledališče na Dunaji.) „Odeski Vestnik“ prinaša glas, po katerem se bode na Dunaji osnovalo ob času svetovne razstave rusko gledališče. Početniki te misli so grof Dmitri Arkadijevič Markov, in knez Obolenski. Sodelovali bodo boljši ruski glu-

mači iz Peterburga in Moskve. — Mi želimo da bi se ta misel res izvela.

* (Ples debeluhov.) Kakor vsako leto, tako so se tudi ta predpust v Njujorku v Ameriki zbrali debeluhi obojega spola k posebnemu plesu, pri katerem se nikdo nij smel udeležiti, kdor ne tehtaja dva centa. Omnibus, v kojem so se vozili nekateri teh debeluhov, je na potu v snegu obtičal in ko vsi vstanejo, da zapuste voz, se predre pod in vsi padajo v sneg, da so jih komaj zopet na suho spravili. Najdebelejši plesalec je tehtal 360 funtov, drugi po 300, 280, 270 itd. funtov. Tudi plesalke so bile vse tehtne, pa so se baje vrlo sukale do 5ih zjutraj.

Zahvala.

Slavno vodstvo kranjske hranilnice je društvu za podporo bolnih in onemoglih delavcev blagovolilo podariti 100 gld. a. v. za kar mu izreka odbor srčno zahvalo.

Albin Arko, načelnik.

Umrli v Ljubljani

od 23. do 24. februarja 1873.

Ana Gagl, v posilni delavnici, 21 l., morb. Bryg. — Maria Brajar, tes. hči, 5 l., na sušici. — Marija Boc, magac. del. hči, 8 l., na sušici. — Neža Šifrer, preb. hči, 25 l., pyemie.

Tuji.

23. in 24. febr.

Europa: Amalija Sadon iz Trsta. — Lenasi z gospo in sinom iz Trsta. — Ogrino iz Kranja.

Pri Elefantu: Puche iz Trsta. — Jarc iz Reichenburga. — Ronsa iz Zagreba. — Dr. Mat iz Zagreba. — Widerspick iz Nürnberga. — Pouch iz Magdeburga. — Dr. Kravs iz Planine. — Ascker iz Dunaja. — Koschir — Wartenberg.

Pri Maliču: Pogačnik iz Mokriškega. — Gerčar iz Dolenjskega. — Tavčar iz Dunaja. — Saulig iz Trsta. — Sartori iz Trsta. — Rauch iz Dunaja. — Waidmann iz Dunaja. — Schiferer iz Dunaja. — Pogačnik iz Dolenjskega. — Breznik, Horig iz Trsta. — Hočevnar iz Kočevja.

Listnica uredništva: Dopisniku „iz gorenjskega“: Priobčenje dopisa bi kakor se zdi da stvari stoje, več škodovalo, nego koristilo. — G. G. K. Naj le poskusi! Bo videl, da tudi mi nijmo letojnji zajci. Brez strahu.

Za svetovno razpostavo na Dunaji

se kupujejo lepi, dolgi ženski lasje; rumeni (blond), rdeči in sivi imajo prednostne cene in se lahko po pošti pošiljajo; tudi se sprejemajo posamezni kosi, in denar za nje se takoj pošlje. (33—22)

Wilhelm Stutz,

v „Zvezdi“ (Sternallee), hiš. šte. 30 v Ljubljani.

J. Vrbnjak, provizor, daje v imenu nenazočne žlahte na znanje, da se je vsegamogočnemu Bogu dopalo, v boljši svet poklicati visokočestitega gospoda

Peter Dajnko-ta,

mašnik petdesetnik, častni korar, kn. šk. lavantinski konsistorijalni in sekovski duhovni svetovalec, župnik in dekan pri Veliki Nedelji, poslanjen z zlatim zaslužnim križcem s krono, kateri je v 86. letu svoje starosti, po dolgi bolezni, spreviden s sv. zakramenti za umirajoče, 22. t. m. ob 7½ uri zjutraj, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb je bil 24. t. m. ob 9. uri dopoldne. (58—2)

Velika Nedelja, 23. febr. 1873.